

© 2014 Studio ORKA. Alle rechten voorbehouden. Foto: J. Van der Vliet

INUK

productie van
Studio

ORKA

BRONKS & DE GROTE POST

i.s.m. Arenbergshowburg & C-mine cultuurcentrum

Beste leerkracht,

Omdat je binnenkort met je klas komt kijken naar *INUK*, de nieuwe voorstelling die Studio ORKA creëerde in coproductie met BRONKS en de Grote Post, hebben wij deze lesmap samengesteld, met als doel wat omkadering te bieden bij de voorstelling. Zo kan je je leerlingen wegwijs maken in de thematiek die *INUK* behandelt. Deze bundel bevat een woordje uitleg over **het locatietheater van Studio ORKA** en over de nieuwe **voorstelling**. *INUK* wordt getoond in asielcentra en instellingen voor Bijzondere Jeugdzorg. Omdat je klas een **asielcentrum** bezoekt, bieden we kernachtig wat informatie en aanvullende documentatie over het leven op zo'n plek. We eindigen met enkele **interactieve opdrachten**, die gebruikt kunnen worden om de leerlingen voeling te laten krijgen met de thema's van ontheemding en thuisloosheid.

Het is handig als je **voor de voorstelling** wat uitleg geeft over locatietheater (deel A.1.) en de plek waar de opvoering plaatsvindt (deel B). **Na de voorstelling** kan je met behulp van de doeopdrachten dieper ingaan op de thematiek (deel A.2. en deel C). Uiteraard kan je, mochten de leerlingen al in aanraking gekomen zijn met de onderwerpen die hieronder aangesneden worden, vrij omgaan met deze opdrachten.

We hopen dat deze omkadering kan bijdragen tot een fijn en verrijkend ervaren van de voorstelling. Als je nog vragen hebt of je wil feedback geven, dan kan je steeds mailen naar marian@studio-orka.be.

Grote groet,
Studio ORKA, BRONKS en De Grote Post

A. INUK – DE VOORSTELLING

1. LOCATIETHEATER

INUK betekent ‘échte mens’ in het Inuktitut, de taal van de Inuit. De voorstelling is geïnspireerd op **plekken waar kinderen leven in omstandigheden waar ze niet thuis zijn**. Omdat Studio ORKA het belangrijk en betekenisvol vindt op locatie te werken en de mensen ter plekke op te zoeken, worden de opvoeringen getoond in de tuinen en koeren van asielcentra en Centra voor Bijzondere Jeugdzorg. Op elke speelplek strijkt ORKA als een rondreizend circus neer en wordt een volledig pop-uphotel uit het niets opgebouwd. **Creëren op locatie** is het handelsmerk van Studio ORKA. Liever dan in een theaterzaal te spelen, laten we ons inspireren door de **eigenheid van specifieke locaties** en benutten we het kleine, magische potentieel van deze omgevingen. In het verleden maakten we al producties in bejaardentehuizen, volkstuinjtes, supermarkten, een open weiland enzovoort.

ORKA neemt z’n trouwe publiek mee naar onbekend terrein. Op die manier hopen we de **vooroordelen** van veel mensen met betrekking tot de plekken waar we spelen, **weg te nemen**. Niet zelden denkt men dat kinderen die in instellingen verblijven, probleemjongeren zijn, terwijl het eigenlijk om gekwetste kinderen gaat. Geen van hen heeft zelf gekozen voor de situatie waarin ze zijn beland. Ze kunnen er dus ook niet verantwoordelijk voor gesteld worden.

Het feit dat we niet in een theaterzaal spelen, heeft **gevolgen voor de theatercodes**. Omdat het publiek binnentreedt in de leefwereld van de personages, zijn deze al aanwezig voordat iedereen heeft plaatsgenomen. Het is bijgevolg minder duidelijk wanneer de voorstelling begint. De nabijheid van de spelers zorgt voor een intieme vorm van contact met de toeschouwers. Soms beschouwen kinderen dit als een uitnodiging om mee te spelen, maar dit is niet het geval. Interactie kan, maar mag de spelers niet uit hun concentratie brengen.

De voorstelling duurt ongeveer **70 minuten**.

2. VERHAAL EN PERSONAGES

INUK speelt zich af in een tot hotel omgebouwde elektriciteitscabine. Ooit was het een bloeiende zaak, maar inmiddels is ze in verval geraakt. Het behang is verkleurd, het meubilair aftands, de elektrische bedrading verouderd en levensgevaarlijk. Gasten komen er al lang niet meer. Het verhaal begint op het moment dat er een hevig onweer losbarst. Door het onweer stranden een paar ongenode gasten in het hotel. Hoewel hun achtergronden erg verschillen, herkennen ze het onderweg zijn in elkaar en delen ze een diepe eenzaamheid.

Carl (Randi De Vlieghe) is de krampachtige eigenaar van de tot hotel omgebouwde elektriciteitscabine. Als kind werd hij achtergelaten door zijn ouders, die terugkeerden naar hun land van herkomst. Hij was genoodzaakt het hotel over te nemen, maar kon het werk

niet op z'n eentje aan en de zaak raakte in verval. Hij gaat daardoor gebukt onder een diep schaamtegevoel.

Ivan (Tomas Pevenage) is een warmhartige klusjesman, die van overal en nergens lijkt te komen. De warme herinneringen aan zijn familie, de gemeenschappelijke maaltijden van vroeger en zijn thuisomgeving, geven hem de kracht om niet te wanhopen en het vermogen zich te verbinden met anderen. Hij staat symbool voor de veerkracht van kinderen in dergelijke situaties.

Nina (Ilse de Koe) is een verloren lopend pubermeisje uit een ontwricht gezin. Tijdens het noodweer belandt ze in het hotel, op zoek naar een plek om te schuilen. Haar hele jeugd bestaat uit een aaneenschakeling van instellingen en pleeggezinnen. Meer dan naar een schuilplek is ze op zoek naar een huis om in te wonen, een plek waar ze eindelijk thuis kan komen.

Johan (Steven Beersmans) is handelsreiziger in fopartikelen. Hij is steeds voor onheil op de vlucht. Als kind werd hij viermaal door de bliksem getroffen. Hij is letterlijk elektrisch geladen, wat voor hem zijn sociaal isolement verklaart: *“Ik versta dat mensen niet in mijn buurt durven te komen. Ik breng alleen maar ongeluk.”*

De vele ontgoochelingen die de levens van de personages markeren, hebben tot vertrouwensproblemen geleid. Hun moeilijke verleden herinnert hen steeds aan de mogelijkheid dat iemand niet het beste met hen voor heeft. Ze hebben schrik om verlaten te worden en warm contact met anderen op te bouwen.

Het is goed om als leerkracht, na de voorstelling, even stil te staan bij deze problematieken.

Vertrouwensmoeilijkheden, eenzaamheid en verlatingsangst zijn vaak voorkomende gevoelens in opvangcentra. Ook schaamte voor de situatie waarin men leeft is alomtegenwoordig. Zeker als er in de klas kinderen zitten met een migratieverleden of een achtergrond in de Bijzondere Jeugdzorg, is het belangrijk om te **benadrukken dat de kinderen niet verantwoordelijk zijn** voor de situatie waarin ze zich bevinden. Het is daarbij evenwel belangrijk de privacy van de kinderen te respecteren.

3. CREDITS

VAN/MET: Philippe Van de Velde, Martine Decroos, Randi De Vlieghe, Steven Beersmans, Ilse De Koe, Tomas Pevenage.

COACH: Titus De Voogdt.

PRODUCTIE: Studio ORKA, BRONKS, De Grote Post. I.S.M.: Arenbergschouwburg, C-mine cultuurcentrum.

B. THUISKOMEN IN TIJDELIJKE VERBLIJFPLAATSEN

De zoektocht naar geborgenheid is een centraal thema in de voorstelling. Ondanks hun problematische leefsituaties en het onheil waar de personages mee in aanraking zijn gekomen, is hun verlangen naar nestwarmte en geborgenheid zeer groot.

De ontgoocheling en eenzaamheid die hun leven markeren, versterken net hun behoefte aan een vertrouwensplek. Het motief geen plek te hebben waar je thuishoort, is in tijdelijke verblijfplaatsen vaak een trieste realiteit.

1. ASIELCENTRA: ENKELE FEITEN

- Wereldwijd verlieten vorig jaar ongeveer 60 miljoen mensen noodgedwongen hun thuis.
- Mensen slaan niet zomaar op de vlucht: ze verlaten hun huis omdat ze vervolgd worden, er een oorlog heerst, ze slachtoffer zijn van een natuurramp, arm zijn, of er geen kansen zijn in hun thuisland.
- Momenteel verblijven ca. 3000 niet-begeleide minderjarigen in Belgische asielcentra.
- Er zijn verschillende redenen waarom kinderen die genoodzaakt zijn te vluchten, alleen aankomen in België:
 - Ze vertrekken samen met hun familie, maar raken hen kwijt tijdens hun gevaarlijke reis naar België.
 - Ze worden er door hun ouders of de familie op uitgestuurd, in de hoop op een beter leven in een ander land.
 - Ze komen samen aan met hun ouders of familie, maar worden door hen achtergelaten.
 - Ze zijn onderweg naar familie die al in België woont.
 - Sommige niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zijn slachtoffer van mensenhandelaars.
- Er wonen hier ook 13.000 tot 14.000 kinderen met hun ouder(s) of voogd.

2. HET LEVEN IN EEN ASIELCENTRUM

- Net als andere kinderen hebben gevluchte kinderen schoolplicht. Daarnaast krijgen ze vaak Nederlandse les en kunnen ze deelnemen aan sport- en spelactiviteiten georganiseerd door het opvangcentrum.
- Veel vluchtelingen hebben **moeite om in het opvangcentrum een thuisgevoel te creëren**. Daarvoor zijn verschillende redenen:
 - Vaak hebben ze door het plotse vertrek geen afscheid kunnen nemen van hun vertrouwde omgeving.
 - Omdat het zo onzeker is of ze een verblijfsvergunning zullen krijgen, durven ze vaak geen al te diepe banden aangaan met de plek waar ze verblijven.

- Ze hebben er ook vaak geen idee van hoe lang ze in het opvangcentrum zullen blijven. Sommige kinderen verblijven er slechts enkele maanden, anderen moeten jaren op een vergunning wachten.
- Het is vaak moeilijk een eigen stekje in te richten omdat er zoveel verschillende mensen in het opvangcentrum verblijven. Iedereen heeft andere leefgewoontes en dagritmes. Het is er vaak heel druk.
- Als ze in een asielcentrum terechtkomen, krijgen de kinderen een kamer die ze moeten delen met familieleden of andere kinderen.
- Ook de sanitaire voorzieningen, keuken en ontspanningsruimtes (bv. computer- en televisiekamer, bibliotheek, fitnesszaaltje ...) zijn gemeenschappelijk ingericht.

3. MEER INFORMATIE EN DOCUMENTATIE

- **Zo woont Mo** is een brochure waarin kinderen vanaf 8 jaar dingen te weten komen over Mo, die op de vlucht was: wat is een asielzoeker, waarom was Mo niet veilig in haar eigen land, wie beslist of Mo mag blijven en wat is een opvangcentrum? De brochure is gratis te downloaden via onderstaande link:
http://fedasil.be/sites/5042.fedimbo.belgium.be/files/zowoontmo_nl_DEFINITIEF_aanpassing_11122012.pdf.
- **UNICEF** stelde een interactieve infofiche op met feiten, verhalen en vragen over de betekenis van de vlucht, reis en aankomst in België van niet-begeleide minderjarigen. Via onderstaande link kan je dit handige werkinstrument downloaden:
<https://www.unicef.be/content/uploads/2014/05/fiche-Migratie-NL-web2.pdf>.
- **Vluchtelingenwerk Vlaanderen** maakte een inspiratiegids voor het onderwijs, met lespakketten, educatief materiaal, vormingen, literair materiaal, educatieve spelen en een luik rond film, radio en theater. De gids is gratis te downloaden via volgende link:
<https://www.vluchtelingenwerk.be/sites/default/files/vluchtelingenwerkvlaanderen-inspiratiegids-onderwijs.pdf>.
- Op 3 september 2015 was er op **Ketnet** een speciale uitzending van Karrewiet over de vluchtelingen- en opvangcrisis. Op de website staan filmpjes over de reis naar Europa, de redenen waarom mensen vluchten en een portret van twee kinderen die op een school in Nijlen zijn terechtgekomen, er vrienden maken en Nederlands leren. Link: <https://www.ketnet.be/kijken/karrewiet/3-september-2015-uitzending-vgt>.

C. OPDRACHTEN

1. VALIESJE BESCHILDEREN

Materiaalbenodigheden

Oude / tweedehands valiesjes of kartonnen doosjes, die openvouwen zoals een valiesje (AVA).

Verfmateriaal, tekenmateriaal, papier.

De kinderen kunnen een aantal voorwerpen meebrengen die ze linken aan hun thuisomgeving.

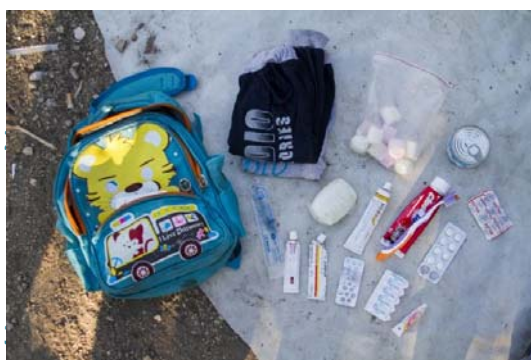

Hoe uitvoeren

1. Laat de kinderen hun huis, tuin, land, het huis waar ze het liefste waren ... schilderen op de buitenkant van de valiesjes.
2. Vraag hen vijf dingen die ze linken aan hun thuisomgeving mee te brengen of te tekenen. Het kan om hun knuffelbeer gaan, een sieraad van hun moeder, hun favoriete pyjama ...

Nu kunnen ze de voorwerpen of tekeningen veilig opbergen in hun valiesje. Vergelijk vervolgens met de foto's in onderstaand artikel. Daarin worden een aantal mensen getoond, die hun land moesten ontvluchten. Ze vertellen hun verhaal en tonen welke spullen ze nog hebben. Voor veel vluchtelingen zijn een telefoon en de contactgegevens van hun familie bijvoorbeeld zeer belangrijke bezittingen. Omdat de foto's zo concreet zijn, kan dit aanleiding geven tot gesprekken over wat vluchtelingen allemaal moeten achterlaten en hoe praktisch ze moeten ingesteld zijn om de vele hindernissen onderweg te overwinnen. Zo kunnen de leerlingen nadenken over wat ze zelf zouden doen in zo'n situatie. Ze kunnen stilstaan bij de betekenis van plots vertrek, afscheid nemen en het loslaten van je thuissituatie.

http://newsmonkey.be/article/54194?utm_source=Facebook&utm_campaign=SocialM%20edia&utm_medium=PostContent

4.

2. (T) HUIS

Materiaalbenodigdheden

Tekenmateriaal, papier / lijm, tijdschriften, scharen, papier.

De kinderen kunnen muziek meebrengen die ze linken aan hun thuisomgeving.

Hoe uitvoeren

1. Laat de kinderen een tekening of collage maken van wat er volgens hen in een huis aanwezig moet zijn om je thuis te voelen. Stel ter inspiratie gedetailleerde vragen: Wat staat er in het landschap? Wie woont er? Welke objecten zijn belangrijk? Hoe ruikt de omgeving? Welke geluiden hoor je?
2. Je kan de kinderen ook vragen om muziek mee te brengen die ze linken aan hun thuisomgeving. Muziek heeft de kracht om heel snel sterke associaties op te roepen. Dit kan een fijne manier zijn om in aanraking te komen met bijvoorbeeld Arabische muziek.
3. Vergelijk met tekeningen van kinderen die op weg zijn naar een betere thuis. Volgende link toont tekeningen die migrerende kinderen maakten over hun dromen en wat ze meemaakten:
<http://graphics.wsj.com/migrant-childrens-drawings/?mod=e2fb>.
Op deze link zie je foto's van tekeningen van de droomhuizen van Syrische kinderen: <http://www.theglobeandmail.com/news/world/syrian-refugee-children-show-drawings-oftheir-dream-homes/article4210332>.
4. Op basis van dit materiaal kan je een gesprek voeren over wat een thuis tot thuis maakt en wat mensen nodig hebben om zich te kunnen nestelen. Wat betekent het om je ergens veilig en thuis te voelen? Kan je nog nestwarmte vinden als je die ooit verloren hebt? Is een huiselijk gevoel van veiligheid nog bereikbaar als dat je ooit met geweld ontnomen werd? Welke herinneringen spelen er? Welke verhalen?